

eller under afhøring finder, at der opstår behov for varetagelse af interesser hos personer, der endnu ikke er direkte inddraget i domstolens undersøgelse. Bisidderne vil efter domstolens bestemmelse kunne blive inddraget i tilrettelæggelsen af undersøgelsen.

3. Som følge af omfanget og karakteren af den opgave, som kommissionsdomstolen ifølge lovforslaget skal udføre, må det antages, at det arbejde, der skal udføres af domstolens medlemmer, vil blive af et betydeligt omfang. På grund af den arbejdsbyrde, der påhviler højesteret, vil det ikke være muligt for en højesteretsdommer at påtage sig at være formand for kommissionsdomstolen, medmindre antallet af dommere i højesteret samtidig bliver udvidet.

Af principielle grunde bør en midlertidig udvidelse af antallet af dommere i højesteret ske ved oprettelse af en ny stilling, der automatisk bortfalder ved første ledighed, der indtræder, efter at kommissionsdomstolen har afsluttet sit arbejde. En lignende fremgangsmåde i forbindelse med midlertidige udvidelser af højesteret er tidligere anvendt i 1947 og 1949. Der henvises til lov nr. 209 af 4. juni 1947 og lov nr. 526 af 19. december 1949.

Da antallet af højesteretsdommere er fastsat i retsplejeloven, indeholder lovforslaget den fornødne ændring heraf.

4. Som følge af undersøgelsens karakter er det ikke muligt på forhånd at skønne over det nærmere omfang af kommissionsdomstolens virksomhed, eller om hvornår undersøgelsen kan forventes afsluttet. Det er på denne baggrund ikke muligt nærmere at angive de samlede økonomiske virkninger af gennemførelsen af lovforslaget.

Omkostningerne vil dels omfatte de direkte udgifter i forbindelse med kommissionsdomstolens nedsættelse og virksomhed og dels visse merudgifter for de myndigheder og institutioner, der inddrages i undersøgelsen.

De pågældende udgifter forudsættes optaget på de respektive styrelses forslag til tillægsbevillingslov for de år, hvor udgifterne afholdes.

I de direkte udgifter ved kommissionsdomsto-

lens arbejde vil dels indgå lønudgifter til den midlertidige stilling som højesteretsdommer og dels vederlag til medlemmerne af domstolen og den sekretariatsmæssige bistand, samt udgifter til beskikkede advokater m.v. Vederlaget til medlemmerne, sekretariatet og advokater, der vil blive beregnet på grundlag af sædvanlige regler, herunder reglerne om rettens fastsættelse af vederlag til beskikkede advokater, vil i overensstemmelse med sædvanlig praksis blive afholdt på justitsministeriets konto for udgifter vedrørende strafferetsplejen. Til de nævnte udgifter kommer eventuelle udgifter i forbindelse med særlige undersøgelser, f. eks. af revisionsmæssig karakter, som kommissionsdomstolen finder det nødvendigt at lade gennemføre.

De samlede direkte udgifter i forbindelse med kommissionsdomstolens virksomhed vil navnlig afhænge af omfanget af kommissionsdomstolens undersøgelse, hvilket som tidligere anført ikke på forhånd lader sig anslå. Det kan i denne forbindelse oplyses, at de direkte udgifter i forbindelse med gennemførelsen af den undersøgelse, der i 1968 og 1969 blev gennemført for at klarlægge de nærmere omstændigheder ved tilvejebringelse af lokaler til kildeskatteadministrationen udgjorde knap 260.000 kr. i 1969 prisniveau svarende til ca. 700.000 kr. i 1981 prisniveau. Undersøgelsen omfattede et relativt begrænset sagsforhold og blev bl. a. derfor gennemført i løbet af omkring 6 måneder. Det er således næppe muligt ud fra disse oplysninger at udlede noget om størrelsesordenen af de omkostninger, der vil være forbundet med den foreliggende undersøgelse. Efter justitsministeriets opfattelse må undersøgelsen og de omkostninger, der er forbundet hermed, imidlertid antages at blive af et betydeligt større omfang.

Foruden de direkte omkostninger i forbindelse med kommissionsdomstolens virksomhed vil gennemførelsen af undersøgelsen medføre ikke ubetydelige omkostninger for de enkelte styrelser, der bliver berørt heraf. Omkostningerne vil navnlig omfatte udgifter til merarbejde i forbindelse med, at ansatte inddrages i undersøgelsen, eller i forbindelse med, at styrelsen skal tilvejebringe oplysninger og udarbejde redegørelser til domstolen.